

12-03-2023

Welkom op deze derde zondag van de Veertigdagentijd. Eigenlijk is de zondag een dag die een speciaal licht laat vallen op de overige dagen van de week. Anders gezegd: het is mooi als we op deze dag een licht laten vallen op onze ervaringen en de dingen van de dag vanuit de Bijbel en vanuit ons geloof. De zondagsviering is ook daar voor bedoeld: bezinnen, stil staan bij gewone dingen om de ongewone kant ervan te beseffen. De thema's worden ons aangereikt. Soms gaat het over licht, soms over donker, soms over vreugde, soms over verdriet, soms over oorlog, soms over vrede: allemaal invalshoeken om de betekenis te ontdekken van wat wij doen en van wat ons overkomt. Vandaag ligt het accent op water, een element waarvan we dagelijks gebruik maken. Het is levensnoodzakelijk voor ons bestaan en op dit moment een thema met publieke aandacht. Zonder water zou alles verdorren en uitdrogen. Laten we aandacht geven aan water uit de zee en water uit de kraan. Laten we volop leven en niet omkomen in de droogte van land en van geest. Doen we dat ten overstaan van hem die wij aanspreken als Kyrie, Christe, God.

Gebed

Vader, U die het doet regenen over goede en kwade mensen, U maakt leven mogelijk. Sla water uit de rots als wij vastlopen. Wek in ons de herinnering aan ons doopsel waar wij met water gezegend zijn in Uw Naam. Amen.

Ex. 17:3-7 Jo. 4:5-42 passim

Overweging

Een oude tekst in de eerste lezing van vandaag maakt ons deelgenoot van mensen die, ontkomen aan een slavenbestaan in Egypte, van de ene pleisterplaats naar de andere trekken op de kronkelige weg naar een land dat hun is beloofd, waar ze vrijheid zullen vinden. Als ze op hun tocht in Refedim aankomen, blijkt daar geen water te zijn om te drinken. Ze roepen hun leider, Mozes, ter verantwoording: 'Waarom hebt u ons weggehaald uit Egypte?', 'Om ons van dorst te laten sterven, met onze kinderen en ons vee?' 'Hoe is het mogelijk? We gingen toch naar een land van belofte? Het was al zwaar, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat we onderweg omkomen van de dorst?' Heftig protest tegen hun aanvoerder Mozes die het zelf trouwens ook niet meer ziet zitten. Hij spreekt met JHWH en op diens aanraden gaat hij het volk voor naar de rots bij de Horeb. JHWH zegt: 'Als je op die rots slaat, zal er water uit stromen, zodat het volk te drinken heeft.'

Water uit de rots: hoe uitzichtloos ook, er is een bron; hoe afgepeigerd ook, zoek de bron en zij zal je levend water geven.

1500 jaar later klinkt deze gebeurtenis door in de ontmoeting van Jezus en de Samaritaanse vrouw bij de put. Nu, nog eens tweeduizend jaar later, wordt hier het verhaal over water verteld in het gesprek tussen Jezus en deze vrouw. Zij komt putten en hij heeft dorst: 'Geef me wat te drinken'. Die vraag blijkt niet vanzelfsprekend te zijn: 'Hoe kunt u als Jood mij om water vragen? Ik ben immers een Samaritaanse.'

Voordat het gesprek over water kan doorgaan, moet er blijkbaar een probleem worden opgelost. Jezus is man en Jood, zijn gesprekspartner is vrouw en Samaritaans. Twee redenen om niet met elkaar in gesprek te zijn. Een Jood gaat niet met een Samaritaan om en later zullen de leerlingen nog opmerken dat het ordinair is in het openbaar als man alleen met een vrouw alleen te praten. Maar blijkbaar ziet Jezus door al die publieke vooroordelen heen een mens. Hij gaat een ontmoeting met haar aan; er ontstaat contact. Contact over water want het is bloedheet, midden op de dag, hij is moe en zij heeft een emmer.

Hij vraagt om drinken. Dat lijkt een onschuldig begin. Zoiets als wanneer wij, om een gesprek op gang te krijgen, gemakkelijk over het weer beginnen. Maar misschien is er meer. Jezus lijkt het doelbewust over water te willen hebben. De vrouw reageert fel. Ze heeft duidelijk temperament: kent die man de regels niet of zo!? Joden voelen zich toch altijd beter dan een ander, en willen toch voor geen goud uit dezelfde beker drinken als een Samaritaan, laat staan een Samaritaanse? Jezus blijft rustig en antwoordt: 'Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u Hém erom vragen en dan zou Hij u levend water geven.' Ze zijn daar samen aan de Jacobsbron, met z'n tweeën op het heetst van de dag en de vrouw blijft bij de feiten: 'U hebt geen emmer en de put is diep – waar wilt u dan levend water vandaan halen?' Is er dan een andere bron in de buurt? Ofschoon ze Jezus nog niet begrijpt, zit ze op een spoor, want inderdaad, er is een andere bron.

Er is de werkelijkheid van dorst hebben, een put en een emmer in de buurt. Er is ook een andere werkelijkheid die niet onmiddellijk in het eigen bereik ligt, waarover we niet de beschikking hebben, maar die geschonken moet worden. Water lest dorst. Maar welke dorst moet tenslotte gelest worden?

Inderdaad, wie dorst heeft, verlangt naar water dat uit een put of uit een kraan komt en dat de dorst stilt. Wie honger heeft verlangt naar brood, liefst van de warme bakker. Maar toch. Jezus herinnert aan de bron achter het water dat de dagelijkse dorst lest. Dat bidden wij ook in de eucharistieviering bij het aanbieden van brood: 'Maak het voor ons tot brood van eeuwig leven'. Er is water in de rots: hoe uitzichtloos ook, er is een bron; hoe afgepeigerd ook, zoek de bron en zij zal je levend water geven. In de woorden van de dichteres Vasalis: 'O, sla de rots opdat ik ween'.

Voorbede

Eeuwige, wij vragen U: Kom binnen in ons bestaan. Doe ons opengaan. Spreek ons aan op onze diepste verlangens – eenheid, gekend worden, verbondenheid. Laat ons zo voor elkaar zijn als levend, stromend, water.

Laat ons zingend bidden

Als ons leven op slot gevallen is, behoed ons ervoor stilstaand water te worden.

Maak de stroom weer gaande als we vastzitten aan de traditie, aan de gewoonte, aan ingesleten patronen en vastgelegde etiketten.

Laat ons zingend bidden

Versterk onze verantwoordelijkheid in de omgang met water.

Behoed ons voor verspilling en vervuiling.

Laat ons zingend bidden

Voorganger

Heer, wij vragen U, maak ons bewust van water als noodzakelijk en kostbaar voedsel voor het leven van planten, dieren en mensen. Herinner ons aan onze verantwoordelijkheid voor komende generaties. Geef kracht daartoe door het besef dat wij deel hebben aan de bron van levend water. Amen.